

Ügyiratszám: MN/23890-8/2012.

Ügyintéző: **személyes adat**

Tárgy: a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételének tilalmára vonatkozó törvényi rendelkezés megsértése

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

1796/2012. (X.10.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) a **személyes adat** által képviselt **MTM-SBS Televízió Zrt.-vel** (1145 Budapest, Róna u. 174.; a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) szemben hivatalból lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató TV2 médiaszolgáltatásában 2012. június 3-án 18:54:25-kor, június 13-án 19:26:45-kor, június 25-én 19:30:06-kor, július 5-én 19:25:16-kor, július 14-én 18:54:16-kor, valamint július 25-én 19:22:38-kor kezdődött „*Időjárás*” című műsorszámmal megsértette a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételének tilalmára vonatkozó törvényi rendelkezést, amely miatt a Médiaszolgáltatót

200.000 ,-Ft, azaz kettőszázezer forint bírság megfizetésére kötelezi.

A Médiaszolgáltató a bírságot e határozat közlését követő hét napon belül köteles megfizetni a Médiatanács Magyar Államkincstár által vezetett 10032000-00295141-00000024 számú számlájára. A fizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Médiaszolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szembeni bírság igényét közigazgatási úton érvényesíti.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata a határozat közlésétől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett, a Médiatanácsához három példányban benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresetlevélben a keresettel támadott határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság a beérkezést követő naptól számított 30 napon belül tárgyalás tartása nélkül bírálja el, a keresetlevélben tárgyalás tartása kérhető.

I n d o k o l á s

A Médiatanács a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 167. § (1) bekezdésében foglalt általános hatósági felügyelet keretében, hivatalból vizsgálta a Médiaszolgáltató TV2 csatornájának 2012. június-júliusi műsorfolyamát, és az alábbiakat tapasztalta.

2012. június 3-án a 18:54:25-kor kezdődött „*Időjárás*” című műsorszámban 18:55:15-kor a NIVEA logó, Nivea naptej és a „*Védelem vagy Barnulás? Mindkettő!*” felirat jelent meg.

2012. június 13-án a 19:26:45-kor kezdődött „Időjárás” című műsorszámban 19:27:48-kor a NIVEA jelent meg a fent leírt módon.

2012. június 25-én a 19:30:06-kor kezdődött „Időjárás” című műsorszámban 19:31:24-kor a NIVEA jelent meg a fent leírt módon.

2012. július 5-én a 19:25:16-kor kezdődött „Időjárás” című műsorszámban 19:26:30-kor a NIVEA jelent meg a fent leírt módon.

2012. július 14-én a 18:54:16-kor kezdődött „Időjárás” című műsorszámban 18:55:37-kor a NIVEA jelent meg a fent leírt módon.

2012. július 25-én a 19:22:38-kor kezdődött „Időjárás” című műsorszámban 19:24:07-kor a NIVEA jelent meg a fent leírt módon.

A fentiek alapján a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: **Smtv.**) 20. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés megsértése merült fel.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) 29. § (1) bekezdésében foglaltak alapján, a Médiatanács az Mttv. 182. § c) pontjában foglalt hatáskörében hivatalból 2012. szeptember 12-én hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben, melyről 1643/2012. (IX.12.) számú, MN/23890-4/2012. ügyiratszámú végzésében a Ket. 29. § (3) bekezdés a) pontja alapján, a Ket. 29. § (5) bekezdés szerinti tartalommal értesítette a Médiaszolgáltatót, tájékoztatta a hatósági ellenőrzés megállapításairól, továbbá felhívta a figyelmét arra, hogy az eljárás

során a Ket. 51. § (1) bekezdése alapján nyilatkozattételi és a Ket. 68. § (1) bekezdése alapján iratbetekintési jog illeti meg.

A Médiaszolgáltató 2012. szeptember 28-án érkezett nyilatkozatában - megfelelően igazolt jogi képviselője útján - előadta, hogy a tárgybeli közléseket véleménye szerint helyesen kategorizálta támogatói üzenetként, azok megfelelnek a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek, illetve a korábbi ORTT gyakorlat és állásfoglalások támasztotta követelményeknek.

A Médiaszolgáltató álláspontja szerint a támogatói üzenetek nem értékelhetők burkolt kereskedelmi közleményként, hiszen azok természetüket tekintve nem vezethették félre a nézőket, hiszen maga az Mttv. teszi lehetővé, hogy a támogatói üzenetet a műsorszám alatt sugározza a médiaszolgáltató. Az Mttv. megengedi továbbá, hogy a támogató saját termékét, védjegyét népszerűsítse. A Médiaszolgáltató szerint jelen esetben a támogató termékével kapcsolatban annak közlése, miszerint az adott termék az UV sugárzás elleni védelmet és a barnulást együttesen szolgálja, a termék népszerűsítésének jogszabályban megengedett körén belül maradt, hiszen a pusztán információközlés nem szolgált fel és nem ösztönzött az adott termék beszerzésére. A Médiaszolgáltató az előadottak alapján az eljárás megszüntetését kérte.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a hatósági ellenőrzés megállapításai és a Médiaszolgáltató nyilatkozata alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte:

Az Mttv. 203. § 63. pontja határozza meg a támogatás fogalmát: *„olyan hozzájárulás, amelyet valamely vállalkozás nyújt valamely médiaszolgáltató vagy műsorszám finanszírozására azzal a céllal, hogy népszerűsítse nevét, védjegyét, arculatát, tevékenységét vagy termékeit”.*

Az előbbiek alapján a támogatás célja a támogatást nyújtó nevének, védjegyének, arculatának, tevékenységének vagy termékeinek népszerűsítése.

Az Mttv. 26. § (2) bekezdése szerint a támogató megnevezése történhet a támogató vagy az általa megjelölt más vállalkozás neve, védjegye és egyéb, a támogatóra vagy az általa megjelölt más vállalkozásra utaló jelzés, termékére, tevékenységére vagy szolgáltatására való utalás vagy ezek megkülönböztető jele, logója közzétételével, illetve feltüntetésével.

A támogatót az Mttv. 203. § 63. pontja alapján nem kell cégszerűen megnevezni, és a törvény nem tiltja, hogy az Mttv. 26. § (2) bekezdésében felsorolt *„azonosítók”* a támogató vállalkozás reklámfilmjével azonos módon (abból vett részlettel) jelenjenek meg a támogató megnevezésében, ha a médiaszolgáltató ügyel arra, hogy ezáltal a burkolt kereskedelmi közlemény fogalmi elemei nem valósulnak meg.

Az Mttv. 203. § 20. pontja határozza meg a kereskedelmi közlemény fogalmát: *„olyan médiatartalom, amelynek célja gazdasági tevékenységet folytató természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság árujának, szolgáltatásának vagy arculatának közvetlen vagy közvetett népszerűsítése. Az ilyen tartalmak fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében, vagy önreklámozás céljából kísérik a médiatartalmakat, vagy szerepelnek abban. A kereskedelmi közlemény formái közé tartozik többek között a reklám, a támogatást nyújtó nevének, védjegyének, arculatának vagy termékének megjelenítése, a televíziós vásárlás és a termék megjelenítés”.*

Az Mttv. 203. § 4. pontja értelmében a burkolt kereskedelmi közlemény *„olyan kereskedelmi közlemény, amelynek közzététele természetét tekintve megtéveszti a közönséget. Burkolt reklámnak minősülhet a kereskedelmi közlemény céljait szolgáló közlemény abban az esetben is, ha nem ellenszolgáltatás fejében került közzétételre.”*

Az Smtv. 20. § (3) bekezdése alapján „a burkolt kereskedelmi közlemény médiatartalomban történő közzététele tilos”.

A reklám és a támogatás is a kereskedelmi közlemény egy-egy fajtája, melynek célja - az Mttv. 203. § 20. pontjában rögzített fogalom-meghatározásból kiindulva - áru, szolgáltatás vagy arculat közvetlen vagy közvetett népszerűsítése. A két jogintézmény rokon jegyei azonban nem adnak lehetőséget azok összemosására. A reklám az egyszerű népszerűsítésen túl azt a célt is szolgálja, hogy többletinformáció közlésével vásárlásra, illetve szolgáltatás igénybevételére ösztönözze a közönséget.

Az Mttv. 203. § 59. pontja szerint a reklám ugyanis „olyan - műsorszámnak minősülő - közlés, tájékoztatás, illetve megjelenítési mód, amely valamely birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket -, szolgáltatás, ingatlan, vagyoni értékű jog értékesítésének vagy más módon történő igénybevételének előmozdítására, vagy e céllal összefüggésben a vállalkozás neve, megjelölése, tevékenysége népszerűsítésére vagy áru, árujelző ismertségének növelésére irányul”.

Amennyiben olyan reklámértékkel bír, többletinformáció jelenik meg valamely támogatói üzenetben, amely nem tartozik szükségszerűen a megjelenítéshez, ugyanakkor vásárlásra ösztönző jellege megállapítható, burkolt reklámozás valósul meg.

A Médiaszolgáltató azon kijelentésével kapcsolatban, miszerint a támogatói üzenetek nem értékelhetők burkolt kereskedelmi közleményként, a Médiatanács - figyelemmel arra, hogy a korábbi és a hatályos törvény vonatkozó, lényegi szabályai nem különböznek - utal a Fővárosi Törvényszék - a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 10. § (5) bekezdésében foglalt, a burkolt reklám közzétételének tilalmára vonatkozó törvényi rendelkezés megsértése tárgyában született - 20.K.31.894/2011/3. számú ítéletében foglaltakra, mely szerint „a támogató közzététele nem haladhatja meg a támogatás megjelenítésének törvényi kereteit, ha a műsorszolgáltató olyan tartalommal jeleníti meg a támogatót, ami megfelel a burkolt reklám fogalmi elemeinek, akkor sérül az Rttv. 10. § (5) bekezdése”.

A Fővárosi Törvényszék ítéletében utalt a Fővárosi Ítéletábrla 3.Kfv.27460/2006/4. számú ítéletében foglaltakra is „mely szerint sem a törvény logikájából, sem annak rendszeréből sem vezethető le, hogy a támogató közzététele burkolt reklámot ne valósíthatna meg. Ezzel ellentétes álláspont elfogadása azt eredményezné, hogy a támogató megnevezésekor a műsorszolgáltató minden további olyan hang, képi együttest eljuttathat a nézők, hallgatók felé, amely egyebekben reklám vagy burkolt reklám...burkolt reklámot valósít meg a támogatói közlés, ha olyan információt tartalmaz, amely nem tartozik szükségszerűen a megjelenítéshez, ugyanakkor vásárlásra ösztönözheti a fogyasztókat, ilyen információnak tekinthető különösen a termék, szolgáltatás tulajdonságaira, előnyeire, kereskedelmi elérhetőségére, árára utaló figyelemfelhívás”.

A fenti álláspontot a Fővárosi Törvényszék 23.K.33.940/2011/4. számú ítélete is megerősítette, amely az Smtv. és az Mttv. hatályba lépését követően közzétett támogatói üzenet kapcsán született.

Az Mttv. 203. § 4. pontjában foglalt fogalom-meghatározás alapján burkolt kereskedelmi közleménynek olyan kereskedelmi közlemény tekintendő, amelynek közzététele természetét tekintve *megtéveszti* a közönséget. Megtévesztő lehet a kereskedelmi közlemény, amely olyan kontextusban kerül bemutatásra, amelyben a közönség annak valódi természetét képtelen felismerni.

Természetét tekintve megtévesztő a támogatói üzenet például akkor, ha reklámüzenetnek minősülő állítások szerepelnek benne a támogató termékével/szolgáltatásával kapcsolatban, termék/szolgáltatás részletes leírását vagy több termékre való utalást tartalmaz, vagy olyan reklámszlogent jelenít meg, amely felhív, vagy ösztönöz a támogató termékének/szolgáltatásának megvásárlására.

A támogatói üzenet - az abban megjelenő reklámértékű információ miatt - természetét tekintve azért megtévesztő, mivel a közönség nem a tartalmának megfelelő megjelölés (reklám) útján találkozik a szöveggel. Ezzel a megoldással azt éri el a Médiaszolgáltató, hogy a közönség a támogatói üzenet részének tekinti a reklámértékű információt, azaz nem tudatosul benne annak reklámértékű tartalma.

A vizsgált támogatói üzenet túllépte a támogató megjelenítésének a fentiekben rögzített feltételeit. Burkolt kereskedelmi közleménynek megfelelő tartalmat hordozott magában, a támogató és egyik terméke (Nivea logó és Nivea sun - protect&bronze spray) megjelenítése során reklámértékű információ („Védelem vagy barnulás? Mindkettő!” szlogen) is közlésre került.

A támogatói szpot a Nivea termékéről közölt olyan többletinformációt, amely nem tartozott szükségszerűen a megjelenítéshez, túlmutatott a cég, illetve terméke egyszerű, a támogatói szpotban lehetséges népszerűsítésének keretein. A megjelenített információ - mely a Médiaszolgáltató nyilatkozatában kifejtettek szerint is a támogató termékére vonatkozott, és azt jelentette, hogy az adott termék az UV sugárzás elleni védelmet és a barnulást együttesen szolgálja - a támogató gazdasági érdekét szolgálta, hiszen - mint reklámüzenetnek minősülő, a támogatói szpotban szereplő termékre vonatkozó állítás - alkalmas volt arra, hogy felkeltse a nézők figyelmét a támogató terméke iránt, illetve azt vonzóvá tegye a számukra, így annak megvásárlására ösztönözhetette őket.

A bírói gyakorlat szerint az „ösztönző” hatás kiváltásához elegendő a figyelemfelkeltés ténye, hiszen ez tekinthető a vásárlást megelőző releváns mozzanatnak, továbbá az az információközlés minősül burkolt reklámnak, amely anélkül kelt vásárlási, szolgáltatás igénybevételi késztetést, hogy ezt a szándékát nyíltan vállalná.

Mivel a támogatói üzenetben burkolt kereskedelmi közleménynek megfelelő tartalom jelent meg, a Médiaszolgáltató TV2 csatornáján 2012. június 3-án 18:54:25-kor, június 13-án 19:26:45-kor, június 25-én 19:30:06-kor, július 5-én 19:25:16-kor, július 14-én 18:54:16-kor, valamint július 25-én 19:22:38-kor kezdődött „Időjárás” című műsorszámokban közzétett támogatói üzenettel megsértette az Smtv. 20. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezést.

A Médiatanács a jogsértés miatt alkalmazandó jogkövetkezmény fajtájának és mértékének meghatározása során az alábbi szempontokat vette figyelembe.

A Médiatanács az Smtv. 20. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés megsértését a Médiaszolgáltatóval szemben 2011. január 1-jét követően eddig öt esetben állapította meg.

A Médiatanács a 384/2012. (II.22.) és 415/2012. (II.29.) számú határozataiban az Mttv. 186. § (1) bekezdése szerinti felhívás jogkövetkezményét alkalmazta a Médiaszolgáltatóval szemben. A 851/2012. (V.9.) számú határozatában 50.000,-Ft, az 1347/2012. (VII.18.) számú határozatában 100.000,-Ft, az 1554/2012. (VIII.29.) számú határozatában pedig 200.000,-Ft bírság megfizetésére kötelezte a Médiaszolgáltatót.

Az Mttv. 186. § (1) bekezdése értelmében „amennyiben a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg, a Médiatanács, illetve a Hivatal - a jogsértés tényének megállapítása és figyelmeztetés mellett - legfeljebb harminc napos határidő tűzésével felhívhatja a jogsértőt a jogsértő magatartás megszüntetésére, a jövőbeni jogsértésektől való

tartózkodásra, illetve a jogszerű magatartás tanúsítására, és meghatározhatja annak feltételeit.”

Az Mttv. 187. § (4) bekezdésében foglaltak alapján akkor valósul meg ismételt törvénysértés, amennyiben háromszázhatvanöt napon belül ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben elkövetett - nem csekély súlyú - törvénysértés már két jogerős hatósági határozatban megállapításra került.

A Médiatanács három legutóbbi határozatában is bírságot szabott ki a Médiaszolgáltatóval szemben az Smtv. 20. § (3) bekezdésének megsértése miatt. Az első két esetben a jogsértés súlyára, legutóbbi határozatában pedig az ismételtségre tekintettel. Mivel az ismételtség jelen esetben is fennáll, az Mttv. 186. § (1) bekezdése felhívás jogkövetkezmény alkalmazása kizárt.

A Médiatanács az Mttv. 187. § (3) bekezdése szerinti jogkövetkezmények közül a bírság szankciót ítélte a legalkalmasabbnak arra, hogy a Médiaszolgáltatót visszatartsa az esetleges további jogsértések elkövetésétől, és úgy ítélte meg, hogy a mérlegelés során meghatározott összegű bírság már kellő visszatartó erővel bír.

A jogkövetkezmény alkalmazásának alapját az Mttv. 187. § (2) bekezdése és a (3) bekezdés ba) alpontja pontja jelenti:

187. § (2) „A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt - a jogsértés jellegétől függően - a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető, egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(3) A Médiatanács és a Hivatal - a (7) bekezdés figyelembevételével - a következő jogkövetkezmények alkalmazására jogosult:

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

ba) JBE médiaszolgáltató és a médiapiaci koncentráció korlátozására vonatkozó szabály által érintett médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege kétszázmillió forintig.”

A Médiatanács a bírság mértékének meghatározásánál tekintettel volt a jogsértés súlyára is. A Médiaszolgáltató rendszeresen megsérti a burkolt kereskedelmi közlemény tilalmára vonatkozó törvényi rendelkezést, 2011. január 1. óta a Médiatanács jelen esetben hatodik alkalommal állapította meg az Smtv. 20. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés megsértését.

A Médiatanács legutóbbi, 1554/2012. (VIII.29.) számú határozatában jelen hatósági eljárás tárgyát képező esettel megegyező tényállás kapcsán állapította meg a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételének tilalmára vonatkozó törvényi rendelkezés megsértését a Médiaszolgáltatóval szemben.

A Médiatanács a bírság mértékének meghatározásakor figyelembe vette, hogy a Médiaszolgáltató a kifogásolt támogatói üzenet jogsértő tartalmáról először az 1554/2012. (VIII.29.) számú határozat meghozatalát eredményező, 2012. július 11-én megindított hatósági eljárásról értesítő végzés kézhezvételét követően (2012. július 23.) értesülhetett, azaz a támogatói üzenetek esetleges levételéről is csak ezt követően gondoskodhatott. Erre tekintettel a Médiatanács a bírság összegét a legutóbbi határozatban kiszabott összeghez képest nem emelte.

Az Mttv. 187. § (2) bekezdésében meghatározott további mérlegelési szempontok a jelen jogsértés tekintetében nem voltak értékelhetőek.

A Médiatanács a bírság kiszabásakor külön tekintettel volt arra, hogy az esetleges ismételt jogsértés esetén alkalmazandó bírságszankció megállapításánál érvényesülhessen a fokozatosság elve, azaz az ismétléssel járó növekvő progresszivitás és a szankcionálás kiszámíthatósága, előreláthatósága.

A Médiatanács a fentiek okán az Mttv. 182. § c) pontja szerinti hatáskörében - tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató a Médiatanács 1326/2011. (X. 5.) számú határozata alapján JBE médiaszolgáltatónak minősül - az Mttv. 187. § (3) bekezdés ba) alpontja alapján a maximálisan kiszabható bírság 0,1%-ának megfelelő összegű, azaz 200.000,-Ft bírságot szabott ki a Médiaszolgáltatóval szemben.

A hatósági eljárás során a Ket. 153. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, valamint az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésén, valamint a 164. §-on alapul. A tárgyalás tartására vonatkozó tájékoztatás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2012. október 10.

a Médiatanács nevében

dr. Kollarik Tamás
helyettes elnök

dr. Vass Ágnes
hitelesítő tag

Kapják:

1. személyes adat